

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 .

Egészévre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyílttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Beszélő számok.

Petrozsény község előjáróságának 1901. évi működéséről, a községi adminisztráció statisztikai viszonyairól, általában a közdolgok ellátásáról ad számot a „Petrozsény és Vidéke” legutóbbi számának „Különfélék” rovatában ismertetett ügyforgalmi kimutatás.

Ha az olvasó egy futó tekintetre méltatja a közölt számadatokat, nem talál azokban semmi érdekeset, — olvas tovább s ha nincsen a lapban valami szenzációs pletyka, vagy háborzonogató rémes ujdonság, még szerencse, ha nem bosszankodva dobja félre az „üres” lapot. Pedig azok a rideg számok beszélnek, esalhatatlan bizonyossággal tüntetik fel a községnek minden polgárát érdeklő ama közállapotot, mely iránt közönyösek nem lehetünk. Mérlegeljük a számadatokat s vonjuk le azokból a megdönthetetlen következtetést.

Közigazgatási iktatóba érkezett 9530 ügydarab, melyek átlag két kezdőszóval lévén mutatókönyvbe vezetendők, háromszor ennyi ügyszám vezetendő az iktató és mutatókönyvbe. Átlag mindennap 27 ilyen ügy intézendő el. Biróságoktól érkezett 4827 ügyben kézbesítendő ügyirat, átlag három fél részére; tehát 14481 fél részére naponként 40 ügyirat kézbesítendő a kül- és belterületen, távol eső helyeken, olykor alig járható utakon.

Elintéztetett katonaugy 1595; adóügy 5825; községi közmunkaugy 1403; községbiráskodási ügy 5974. Ezek külön iktatott, külön naplózott

olyan ügyek, melyek a községi iktatóban nem fordulnak elő. Marhajárlat forgalom 14957 s amennyiben ezeket a járlatba és protokulumba, sőt nagyrészt a törzskönyvbe is be kell vezetni: tehát közel háromszor ennyi tételt tesz ezen ügyforgalom. Az állami anyakönyvekbe 725 születési, halálzási és esketési eset lett bevezetve. Az anyakönyvekkel teljesen egyező másolatok készítendők, tehát naponta négy anyakönyv készítendő el. Hol van még a szülésznői bejelentések felvétele, az adatok beszerzése, a tanusítványok, jegyzőkönyvek, hirdetmények, mutatókönyvek kiállítása, a levelezések ellátása, a felekkel való értekezés stb.

De tekintsünk el egyelőre a törvényhozás által is állami feladatnak deklarált anyakönyvezéstől s tegyük komoly bírálat tárgyává a többi közdolgok ellátását s az elutasíthatatlan feladatok teljesítésére hivatott munkaerő mérlegelése után vonjuk le a konzekvenziákat.

A szellemi munkát végzi az első- és második jegyző, meg az írniok minőségben alkalmazott adónyilvántartó; a pénztárnok a naplót (vagy 20 félét) vezeti s a bevételeket és kiadásokat eszközli; két kezelő díjnak a tisztázásokat és a kezelői teendőket; a kézbesítő a bírósági kézbesítéseket végzi.

A ki csak kevés elméleti s gyakorlati ismerettel is bír a közigazgatás terén, — legyen bár mennyire elfogult —, be kell látnia, hogy a munkaerő megközelítőleg sem áll arányban a végzendő munkával, melyek ügykörök szerinti felosztásától ezuttal eltekintünk s azt se bizonyítjuk, hogy a felekkel való hivatalos érintkezés, tárgyalás, a köz-

ségi köz- és előjárósági, valamint bizottsági üléseken való köteleességszerű részvétel, jegyzőkönyvek készítése stb., a községi tisztviselők idejét s munkásságát mennyire igénybe veszi. Azt az egyet tehát megezáfolthatatlan tényként beigazoltnak kell tekintenünk, hogy a kitüntetett számadatok szerint a községi tisztviselők vállaira a teendőknek oly nagy sulya nehezu, hogy emberileg lehetetlen tőlük pontos és korrekt munkát várni minden ügyben.

Ámde, az állami s törvényhatósági közigazgatás közvetítése s a községi adminisztráció elutasíthatatlan feladatok teljesítésére kötelezi a községet, mint erkölcsi testületet. Mi tehát a teendő?

Vagy a munkaerőt kell megfelelőleg emelni, vagy a teendőket kell apasztani. Igen ám, de a személyzetssaporitással járó terhek az adózó polgárok vállaira oly nyomasztó sulyal nehezednének, mely a teherviselési képességet, az adóalapot támadná meg; tehát kivihetetlen. Az egyedüli mód tehát a közhivatali teendők lehető apasztása és pedig az által, hogy az I. jegyző kötelmi köréből vonatnék el a különben is állami feladatot képező anyakönyvvezetői teendők ellátása. Ez irányban tett már a község felterjesztést, de sikertelenül.

Ha újabb s meggyőzően indokolt felterjesztésre sem volna hajlandó a magas kormány külön állami anyakönyvvezetői kerületet szervezni, akkor a már kilátásba helyezett, megígért állami hozzájárulással szervezzen a község egy új tisztviselői állást s az érintett anyakönyvvezetői, — eset-

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Intus.

Szived imádja, elméd káromolja,
S heves harc forrong lelked mélyiben.
Hivallgójajban élj, vagy elvonulva,
A kétes küzdés sohasem pihen.

Légy bár eretnek, vagy buzgó keresztény,
Legyen bár egy, vagy sok száz Istened.
Kétségeid közt a valót keresvén,
Sziw s ész viaskodását érezed:

Az ész szava: — „E földnek atyja nincsen!”
A dolyfős bín s az eltiprott erény,
Mind azt beszéli: ábrándkép az Isten!”
A sziv szava: — Velem a hit, remény.

Hiszem: „békében s háborgó viharban,
Sorsom vezérli biztos égi kéz,
Érzem, hiszem, hogy létem halhatatlan!”
— „Bizonyítékot!” — válaszol az ész.
Sully Prudhomme.

A vad népek temetkezése.

A néger, — e legkezdetelegesebb értelmű népfaj — az elefánt agyarral jelzett új sirra, főtt rizst, kölest, meg edény mézet állít; végre pedig az elköltözött fegyvereit illeszti egymás után oda, azon hitben, hogy az elhunytak szüksége lehet azokra a másvilágon. Képzelődésük ugyanis nem bír felülemelkedni tapasztalataikon s azt hiszik, hogy az új házban is oly viszonyok közt fognak élni mint itt e földön. A temetkezés után megszünik minden szomorúságuk s nagy vigasságot csapnak s még a sirató asszonyok is vigdalra gyujtanak s eldobják az éles kődarabokat és csigahéjakat, melyekkel a gyász jelül arcukat össze-vissza hasogatták.

Ez alatt bohóczok és szemfényvesztők mulattatják dobszó mellett a torra hazatérőket, hol táncozzal végződik a temetkezési szertartás.

Ashantiban a főnökökkel együtt temetnek el 2—3 rabszolgát elevenen, hogy uruknak a másvilágon is szolgálataira lehessenek.

Némely afrikai törzs parázsón aszalja meg halotjait, hogy eként megóvja az enyészettől, fejüket pedig házi bálványul állítja föl.

Az eszkimók halottaikat elégetik, s a színhelyen magas poznára aggatják az elhunytak fegyvereit, hogy a másvilágon is használt vehesse. Sőt néhány dohánylevelet is erősítenek fel.

Az új-seelandiak halottaikat csak a földbe való eltemetésig gyászolják, és pedig az által, hogy arczukat éles eszközökkel addig karmolják, míg a vér könyekkel összefoly, azután zöld jaspis kőből apró alakokat faragnak, gyöngyházból készült nagy szemekkel. E pártfogó amuletteket azután zsinorra fűzik és az elhunytak emlékére nyakukon hordják.

A kalmukok nem sokat gondolnak a temetkezési szertartásokkal. Legegyszerűbbnek vélik a testet a papjuk által kijelölt pusztára helyre fektetni; agyagból és téstábol gyurt apró bálványokkal körül rakni és legfőlebb egy már használatlan ocska sátorral betakarni, a mi ugyan nem védi meg a ragadozó állatoktól, de ők ezzel nem sokat törődnek, mert az egész telep, sátorostól, nyájastól még azon este tovább hurezolódik. A temetés más nevei: az elhunytat a földbe, a vízbe, kövek alá vagy bokorba temetni el, a mint ezt a pap meghatározza — és ezt szigorúan meg is tartják.

A föld alá temetés azonban ugy értendő, hogy néhány ásonyi földet dobznak a testre; a vízbe való temetésnél pedig egy kissé meglocsolják; a kövek alá ugy temetik, hogy néhány követ helyeznek reá; a bokorba való temetés pedig történik, hogy egy maréknyi galyat és füvet gyujtanak meg rajta, a mi egyuttal az elégetést is jelzi.

Annál nagyobb és babonásabb szertartással megy végbe az engesztelő isteni tisztelet, e ezéla oltárt állítanak a halott mellé és számtalan imázászlócskát

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kel-
lemes ízű természetes
hashajtószer.

leg még ezzel kapcsolatba hozható egyéb teendők ellátását ahhoz ossza be s így nagy felelősséggel járó és munkásságának nagy részét igénybe vevő teendőtől szabadulna a jegyző s lenne ideje egyéb közdolgok végzésére.

A petrozsényi járás gazdaközönségéhez!

Még élénk emlékezetében lesz mindenkinek a »Petrozsény és Vidéke« 30. számában a ragados szájszél és körömfájásnak járásunk területén való felléptéről közölt cikkem, melyben a hazánkban már éveket ezelőtt lefolyt ragados szájszél és körömfájás által okozott gazdasági károkról gyűjtött néhány statisztikai adatot a közönség rendelkezésére bocsátottam, vázolni ohajtván némileg ezzel, hogy a fellépett betegség esetleges terjedése által a járásra, de az egész országra is mily nagy kár hármozhatik.

Ugyanakkor felhívtam a közönség figyelmét a megbetegülési eseteknek azonnali bejelentésére: figyelmeztettem az I. fokú hatóság által kibocsátott állategészségügyi óv- és rendszabályok pontos betartására.

Sajnos közleményem a kellő figyelemben nem részesült.

Most midőn a járvány járásunk területén már jórészt lezajlott, midőn a közönség az állategészségügyi rendszabályokkal szemben tanúsított indolens magatartásáért keservesen lakolt, — reá kell hogy mutassak azon cselekményekre melyek az elrendelt óvintézkedések kijátszására irányultak s ez által a betegség terjedésének közvetlen okai voltak.

Előfordult például, hogy egy legelő lezáratott s onnét hasított körmű állatoknak elhajtása szigorú büntetés terhe alatt megtiltattott.

Egy későbbi kiszállás alkalmával már egyetlen állat sem volt a fertőzött és lezárt legelőn, hanem azok más vérszemes legelőre hajtattak szét. Természetes, hogy a kihágókkal szemben a megtorló eljárás sohasem maradt el s így az illetőket az elszívott kár mellett még büntetni is kellett.

Ha egy község lezáratott akkor mindenki onnét akart szénát hozni.

A járványtartama alatt általában tapasztaltam, hogy sokan bizonyos kedvteliséggel cselekedtek olyan dolgokat a melyek éppen tiltva voltak.

De ha az egyes által a zárlati intézkedések kijátszásával a saját számára biztosított látszólagos előny édes is volt, — most már jól tudja a t. közönség, hogy annak a közre nézve nagyon keserű utóíze van, amint azt fentemlített közleményemben jóelőre jeleztem.

Hazánkban, az állattenyésztés egyike a legelsőbb-rangu gazdasági tényezőknél.

szurkálnak be a földbe, míg a pap misztikus formuláit végzi.

* * *

A beduinok finom szövetségbe varják be a halottat, s rangjához mérten négy vagy hat ember viszi ki a temetési helyre, melynek a teleptől mindig távol kell lennie s ha lehet, emeltebb dombon. Itt a kész sírgödörbe helyezik az elhunytat s gondosan betemetik földdel és kövekkel, nehogy a ragadozó állatok hozzá férjenek. A férfiak egy könyvet sem ejtenek, de annál jobban sírnak az asszonyok, mert Mohamed tanítása a nőket kizárja a paradicsomból s így elvesztett férfi rokonaikat nem fogják soha viszontlátni.

Azért a nőrokonok egész kétségbe eséssel tépik hajukat és karczolgják véresre arcukat, míg a meghívott növényedek csendesen könyeznek és néha hangos dicsőítésekben magasztalják az elhunyt érdemeit. Este, a gyászoló család házában megült tornál végződik a temetési szertartás.

* * *

A lappoknál, ha valaki halálra valónak érzi magát, előhivat egy jóst a sok közül s megkérdi, hogy foglyugylhat-e?

Ha tagadó választ kap, a rókonok figyelmeztetik hogy térjen Istenhez és köszönje meg jótéteményeit. Mikor a beteg meghalt, azonnal elhagyják a kunyhót mert azt hiszik, hogy a boldogultnak csak imént kiszakadt lelke még körülte van és valahogyan árthatna nekik s csak pár nap múlva térnek vissza s a holtat rangjához mért finomságú szövetségbe göngyölik, vagy legjobb ruhájába öltöztetik, aztán egy kölcsön vett

Az állatállomány a nemzeti vagyonnak egy igen jelentékeny részét teszi ki és a legalacsonyabb számítás szerint két milliárd korona értéket képvisel. Magyarország a külkereskedelmi forgalomban állataival 300 millió koronával szerepel. De amint valamely állatjárvány állatvitelünket hátrányosan befolyásolja, rögtön passivra fordul külkereskedelmi mérlegünk.

Az állategészségügyi rendszabályokkal igyekeznünk tehát ezen nemzeti vagyon megvédésére. Az állategészségügyi rendszabályok alapján tett közhatalosi intézkedések sokszor korlátozzák ugyan az egyeseknek állataik felett való szabad rendelkezését. E korlátozás azonban mindig a köz érdekében történik.

Nem mulasztatom el tehát ezuttal sem felhívni a t. közönséget, — mely a jelenleg lezajlott járvány által szenvedett káron okult, — hogy a nemzet két milliárd korona értéket kitevő állatállományának megvédésére irányuló állategészségügyi törekvésekhez szigorúan alkalmazkodni — soha el ne mulassza.

Petrozsény, 1902. november 5-én

Fischer Lipót

járási m. kir. állatorvos.

Hunyadvármegye kis és nagy községeinek építkezési szabályrendelete.

[Folytatás.]

33. §.

Gyári épületek, nagyobb tüzelővel ellátott műhelyek, templomok és iskolák építése iránti kérvények a tervrajzok két példányával felszerelve a főszolgabíróhoz nyújtandók be. A tervrajzok a 28 §-ban előírt módon készítenők és az ott körülírt elbírásban részesülnek. A főszolgabíró köteles a kérvényt a tervrajzokkal együtt a beérkezéstől számított 3 nap alatt a kir. építészeti hivatalhoz műszaki véleményezés végett átadni.

A kir. építészeti hivatal viszont köteles műszaki véleményét 15 nap alatt megadni és az iratokat a főszolgabíróhoz vissza terjeszteni, melyek után a főszolgabíró 3 napok alatt a helyszíni szemlét kitűzve, a tárgyalást és az előbbi szakaszokban foglalt feltételek szem előtt tartásával az építési engedély kérdésében I fokúlag határoz.

Az építkezés az engedély kinyeréséig meg nem kezdhető.

34. §.

Új ipar vagy bányatelekkel egybekötött tömegesebb munkás lakások, esetleg telepítvényezés alkalmával építendő lakhelyiségek építésére és jelen szabályrendeletben foglalt feltételek szem előtt tartásával az engedélyt az illető járás főszolgabírója adja meg.

Az illető vállalat köteles e végből a munkás vagy telepítvényes lakások elhelyezése, beosztása

és kiterjedéséről megfelelő tervet készíteni és azt két példányban előzetesen a főszolgabírónak bemutatni. A főszolgabíró, ha szükségesnek tartja a bemutatott tervek alapján a megyei kir. építészeti hivatal közegének közbejötté mellett helyszíni szemlét tart mely alkalommal a községi előjáróság és más érdekelt felek meghallgatása mellett az építési tervet jóváhagyja, esetleg annak kiegészítését vagy módosítását elrendeli. Az építési terv jóváhagyása után, az építési engedély az illető vállalatnak irásban kiadatik s arról az illető községi előjáróság is értesítendő.

Az építési terv és engedélyre vonatkozó főszolgabírói határozat, a kézbesítéstől számított 15 napok alatt II-od fokban az alispánhoz, III-od fokban a megyei közigazgatási bizottsághoz felebezhető.

35. §.

Az építető tulajdonos vagy vállalat a jóváhagyási záradékkal ellátott tervnek valamint az építési engedélyben foglalt feltételeknek pontos betartásáért felelős; minden lényeges eltérést az építető a jelen szabályrendelet értelmében büntetendő és a mennyiben a jóváhagyott tervtől eltérő ily építkezés lényeges építés-rendészeti szempontokat sértene, az építető költségére átalakítandó esetleg lebontandó.

Az építkezés folyama alatt szándékolt lényeges módosítások csak előleges engedély mellett eszközölhetők.

36. §.

Az építési engedély érvénye megszűnik, ha az engedély kézbesítésétől számított egy év alatt az építkezés folyamatba nem tétetik

37. §.

A főszolgabírónak az építkezési engedélyek iránti határozatai ellen a kézbesítéstől számított 8 nap alatt a vármegye alispánjához fellebezhetni.

Két egybehangzó határozat ellen további fellebezésnek nincs helye.

A folyamodványok a főszolgabíró által a fellebbi hatósághoz 3 nap alatt felterjesztendő.

38. §.

Az építkezési engedély díjmentesen adandó ki. Az építkezési engedély iránti folyamodvány és mellékleteire nézve a fennálló bélyeg és illeték szabályzat rendelkezései irányadók.

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Tanárválasztás.** A petrozsényi államilag segélyezett községi gymnasium földrajzi és természetrajz tanárává az intézet felügyelő bizottsága Taupert Alfréd oklévelés tanárt választotta meg, ki állását már el is foglalta.

— **Áthelyezés.** A magyar államvasutak aradi üzletvezetője Györy Dezső hivatalnokot Kis-Ujzállásról áthelyezte Petrozsénybe s megbízta a feladasi pénztár vezetésével.

— **Leégett tejgazdaság.** Folyó hó 5-én délután 2 órakor Petrozsényben a Dobrolánszki Károly által létesített tejgazdaság hosszú istállója és tejcsarnoka porrá égett. A tűz az istálló padlásán keletkezett; az oda felrakott széna gyúlt meg először, bizonyára valamely cseled gondatlansága folytán, vagy pedig a közelében levő konyha keményéből esetleg átesett szikráról. A gyorsan érkezett segély a nagy tüzet egy óra alatt lokalizálta. Az önkéntes tüzoltóság ott volt tagjai ügyesen működtek, négy nagy feckendővel támadtak egyszerre a salgótarjáni társulat embereivel; Gerbert Béla és Veisz Ignác is sokat segítettek targonca feckendőikkel.

— **Fillérestély.** A polgári olvasóköri részben saját könyvtára javára részben pedig a szegény iskolás gyermekek felruházatása céljából f. hó 9-én (vasárnap) a Wagner-fele szálloda nagytermében fillérestély rendez. Kezdete este fél 8 órakor. Előadás után táncz. Műsor: 1. Édes ohaj. Melztől. Cello-szólo fuvolakisérlettel. 2. Álom. Anitától. Hegedű-szólo, kísérettel. 3. Felolvasás; irta és felolvassa: Weisz Ignác né urnő (Pulykainé). 4. Kürt-szólo kísérettel. 5. Kaszinóból Pécsfalván. Monolog. Előadja: Braun Klára k. a. 6. Quintett. Blomtól. A karzatot csak jeggyel lehet igénybe venni. Jegyek előre Krausz Józsefnél, este pedig a körben Balognétől lehet váltani személyenkint 10 filléért.

— **Figyelmeztetés.** A »Petrozsény és Vidéke Hírlapszövetkezet« igazgatósága értesíti a részjegytulajdo-

nosokat, hogy mindazok, kik az alapszabályok 14 §-ában előírt kötelezettségeiknek eleget nem tettek, jogukat elvesztik.

— **Pán János és Tonházi Jakab**, kik nagy ideje tagjai a solgótárjani köszénbánya-társulat magas színvonalon álló petrozsényi zenekarának, állítolag sokkal előnyösebb feltételek mellett az előbbi a budapesti honvédzenekarhoz, az utóbbi pedig Bécsbe lett szerződötve. Művészi játékuokról ítélve Petrozsényi fillérestély közönsége és a polgári olvasókör bizonyára sajnálattal veszi tudomásul a két zenetehetség távozását. Elsőrendű színpados tagjai voltak ők azon műkedvelői társulatnak, amely a fillérestélyeket létesítette és fenntartotta. Egyetlen estély sem múlt el a nélkül, hogy ők — kizárólag a szegény gyermekek felségelése érdekében minden honorárium nélkül — a legnagyobb készséggel felne léptek volna.

— **Szinészet Pujon**. Bessenyei Lajos vigjáték társulata szórakoztatja néhány nap óta a puji közönséget, összevágó művészi színvonalon álló előadásokkal, nap napután telt ház előtt, a mit valóban meg is érdemel az igyekvő társulat. Vasárnap az igazgató jótékonycélú előadást tart, részben a tűzoltó egyesület javára, ez alkalommal színre kerül: „A kölesönként feleség” az előadás iránt már nagy az érdeklődés. Ajánljuk ez igazán ügyes vigjátéki társulatot vidéki közönségünk pártfogásába.

Beküldetett.

— **Beszéd-törődék**. „Tudom, hogy az indemnity az alkotmányos törvényeknek felfüggesztése s nekem is volna reá szükségem, azonban...”

— **Meghívó**. A hunyadvármegyei általános tanítótestület „Zsilyi” járási köre őszi rendes ülését november 17-én tartja meg Vulkánban a felsőzsilyvölgyi köszénbánya-társulat iskolájában, melyre a tanügy iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja: Fekete József jk. elnök, Csutak Gáspár jk. jegyző. A gyűlés tárgya lesz: 1. Feiler Gyula társ. tanító gyakorlati tanítása. 2. Elnöki megnyitó. 3. A gyakorlati tanítás megbeszélése. 4. Az ifjúsági egyesületek felállításának megvitatása. 5. Felolvasás. 6. Indítványok.

— **Egy hírneves bűvész**, ki Déván mutatványait, a mint írják, valóságos csodákat mivel, Balthazar Lajos fogja varázsszínházát f. hó 15-én és 16-án a Wagner-féle szálloda nagytermében bemutatni. Minden előadáson új csodák láthatók. Balthazar páratlan spiritista. Mutatványai mindenütt szenzációt keltenek.

— **Köszönetnyilvánítás**. A petrozsényi polgári olvasókör elöljárósága most midőn Pán János és Tonházi Jakab urak távozó félben vannak, azon fáradságot nem ismerő buzgalomért — melylyel éveken át segédkezett nyújtottak a körnek, hogy a fillérestélyek ilyen színvonalra legyenek emelhetők, mi által előmozdították a körnek azon törekvést, hogy évente több szegény iskolásgyermekek teljesen felruházhatók, — e helyen is elismerő hálás köszönetét fejezi ki az olvasókör elnöksége.

— **A szerencse olyan mint a lidércz**. Az emberek gyarlósága abban tűnik ki, hogy szerencséjüket egész életükön át ott keresik — a hol nem találják. A szerencse olyan mint a lidércz, maga mutatja meg magát, csak észre kell venni. De aztán meg is kell fogni. A meddig a fénye világít addig kell kaparni utána. A legutóbbi sorsjátékban a legnagyobb nyeremény, a 600.000 koronás jutalom, a Wolf Hugo bankháza által eladott 8/8 beosztású sorsjegyre esett és így ezen szerencsésebb főarúsító egyszerre nyolcz szegény embert tehetett boldoggá. A hova a szerencse egyszer betette a lábát, ott jó ideig meg is szokott maradni, kísérle meg tehát mindenki szerencséjét és rendeljen osztálysorsjegyeket Wolf Hugo bankházában, Budapest, Bálvány utca 10. Az új terv szerinti, 5000 nyerevénytel szaporított XI. Sorsjáték első osztályának húzása már 1902. évi november hó 20. és 21-én tartatik meg. A sorsjegyek ára: egy egész 12 K., egy fél 6 K., egy negyed 3 K., egy nyolczad 1 K., 50 fillér.

— **„Szent József Lapja”** ezimel Szentgyörgyi Alfonz és ifj. Hets Ödön szerkesztésében és kiadásában f. é. december hótól kezdve katolikus társadalmi és jótékonyági folyóirat fog megjelenni minden hónap 1-én 16-án, 16 oldal terjedelemmel. Hármasszál e lap szolgálni. Először is fejleszteni fogja hazánkban Szent Józsefnek utóbbi időben az egész kath. Egyházban nagy lendületet vett kultuszát, a szegénységben élt szent Család fejének életpéldáját álitván a szegények élé. Másodszor a napjainkban már-már elhatalmasodó szocializmus ellenében a katolikus szocializmus eszméjét fogja a keresztény jótékonyág minden intézményét, különösen a keresztény segítésével foglalkozó egyesületeket melyeknek anyagi támogatást is fog juttatni. Ezenkívül propagálni fogja a magyar szentek tiszteletét, valamint a görögkatholikus katolikusok érdekeit is. A folyóirat előfizetési ára egy egész évre csekély 3 korona; meg-

rendelhető Budapesten, III., nád utca 3. sz. a. Melegén ajánljuk e folyóiratot mindazoknak, kik szent Józsefnek tisztelői s a szegények ügye iránt érdeklődnek: csekély díjért válogatott szép cikkekkel áló kedves olvasmányt fog e folyóirat gazdagnak és szegénynek nyújtani.

— **A megmentett katonatiszt**. Egy fiatal, délczag katonatiszt, ezredének disze, feljebbvalóinak dédelgetett kedvence, fülög szerelmes volt egy művelt leányba. Házasságot is ígért neki. Katonáéknál azonban kaucezio nélkül nem lehet házasságot kötni. A leánynak nem volt több pénze egy pár ezer koronánál, ennél fogva a hadnagynak le kellett mondania tisztii állásáról, hogy ígérését beválthassa, mert imádottjának csillogó szemei győztek az atilla arany csillagai fölött. Egy előkelő részvénytársulatnál pénztárnoki állást nyert el és itt már elég volt menyasszonya pénze a szükségelt kauceziohoz. A boldog jegyespár alig győzte várni a kitűzött esküvő határnapját, midőn a véletlen egyszerre nagyot változtatott a fiatal pár sorsán és boldogságuk felhőtlen egét egy cikázó villámsapás zavarta fel. Egy délután a völgyben szédült ábrázattal rohan menyasszonyához. „Tönkretettek, édes, egyetlenem!” — „Végünk van!” — Egy volt tisztársamért, kit elhelyeztek innen, jótállottam nagy összeg erejéig s ez a szerencsétlen ember öngyilkos lett, amit csak ma tudtam meg, midőn a jótállási váltó alapján lefoglalták a kauceziót. Ha nem tudom a váltót rövid idő alatt rendezni, elvesztem álásomat!” — Elképzeltető az eddig boldog pár kétségbeesztő helyzete. A menyasszony vigasztalja, biztatja és buzdítja vőlegényét és midőn éppen a nagy veszélyre és Isten jó-ságára hivatkozna, kopogtattak. „Tessék!” felelt a félig meglepett és félig kétségbeesett menyasszony és egy komoly uri ember lép be, mint a Török A. és Tsa. bankházának mely, Magyarországon legnagyobb osztály-sorsjegyzet-kepviseelője s jeleni, hogy a budapesti Teréz-kört 46 szám alatti főüzletből jön. Anélkül, hogy sokat magyarázgatna leolvass a menyasszony asztalára egy esomó ezres bankot és kéri a nyelő sorsjegyet. Ime ismét bebizonyult, hogy ahol a baj legnagyobb, ott Isten segítsége legközelebb.

Köszönetnyilvánítás.

Midőn f. hó 5-én az általam létesített tejgazdaság a lángok martaléka lett, de a tűz oly szakszerűen és gyorsan lakalízaltatott hogy így egy-lakoházam mint mellék épületeim megmentettek, kötelességemnek tartom a leghálásabb köszönetet mondani a salgótarjáni bányatársulat igazgatóságának, az önkéntes tűzoltó egyesületnek s egyáltalában mindazoknak, kik siettek vagyonom megmentésére.

Petrozsény, 1902 nov. hó 8.

Dobrolánszky Károly

CSARNOK.

Elhervadt már a virág.

Sűrű köd ül az ormokon, szürke fátolyként leng az őszi légben, a nap sugarai halványan rezegnek át rajta — mint elhunyt kedvesek emléke a mult ködéből. — A támadó szél fellebeint a mohos hegyoldalról a ködfelhőt — mint az emlékezet a mult fátolyát s a nap fénye sárguló leveleken, hervadt virágokon lebeg. — A szellő lágy sohaja elmeríti a lelket az ábrándok homába, — aztán felvesz szárnyaira egy elhervadt virágot, — zokogva beszél hozzá — s a lélek elmerengve hallgatja szavait.

Nézz ide, a ki vágyva-vágyól szeretni és szerelmed tárgyat imádvá örvöl, nem fogod megvédeni őt az enyészett megsemmisítő ölelésétől. — Ime felneveltem én e kis virágot, ápoltam őt a tavasz éltető melegével, a rekkendő nyár napjaiban körülöngedeztem hűs szárnyaimmal s a csillagos égről enyhítő harmat csapogott le a neki. — Majd szeretni vágyott s én cselegettem hozzá himes lepkéket, — vigan zümmögő bogarakat. Minek mondjam el mi szép volt?! Te is szeretsz és szerelmed tárgyat hozzá hasonlítod.

És ime most megérintette az enyészett zord ujaival, — illata, szépsége oda van, — temető kell neki, azt keresek számára.

Vajjon nem ez-e sorsod neked — s annak kit hozzá hasonlítottál, — a te szíved szerelmes virágjának?! — Éltetek tavasza elkerüli e a telet?!

Igy busong a szellő s szálltában meg-megzörrent a kiaszott korókat, az elmerült lélek megrezzenve ébred fel, s mig a szellő egyenkint szedi le a fonnadt virágot az elpusztult szárról, aggódva vizsgálja lelkünk a mit az a panaszos szellő susogott.

Fux Ernő.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

9205/1902.

tkvi

Árverési hirdetmény.

A Hátszeg kir. jbiróság, mint tkvi hatóság Dr. Rosenberge Ignác ügyvéd által képviselt Sztroja Péter din Lunka végrehajtónak Despa Constantin végrehajtást szenvedő elleni ügyében közhírré teszi, hogy végrehajtónak 280 kor. tőke, ennek 1901 évi május hó 31 napjától járó 5% kamatai 108 kor. 44 fillér eddigi megállapított per és végrehajtási, valamint a jelenlegi 25 kor. 30 fillér és a még felmerülő költségek iránti, ugy a csatlakoztatnak kimondott Popa Györgynek 320 kor. s jár. iránti és a „Hunyadvármegyei első takarékpénztár”-nak 800 kor. s jár. iránti követeléseik kielégítése végett Despa Constantin végrehajtást szenvedő tulajdonából jogutoda Petreszk Bukurné sz. Deszpa Anna nevére irt a dévai kir. törvényszék puji kir. jbiróság területéhez tartozó H.-F.-Urikány községi 120 székben A. I. 2 rdz. a. felvett ingatlanbóli (4/18) négy tizen-nyolczad résznyi jutalékat az egyidejűleg kibocsájtott árverési feltételekben részletezett összeget 840 koronát tevő kiküldetési árban az 1902 évi november hó 15 napjának d. u. 2 órákor H.-F.-Urikány község elöljárója házában megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg a kiküldetési árban alul is elfogja adatni.

— Árveretlni szándékozik bánatpénzült az ingatlanok kiküldetési árának 10%-át készpénzben, vagy a kormány által ovadékképesnek nyilvánított értékpapírba, a melyek a névérték 2/3-át részéig fogadtatnak el csupán a kiküldött kezéhez letenni avagy annak előzetes bírói letétbe helyezését tanúsító szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni. — Vevő köteles a vételár fele részét az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30 nap, a másik fele részét szintén azon naptól számítandó 60 nap alatt az árverés napjától járó 5% kamataival együtt szabályszerű letéti kérvény mellett a hátszegi m. kir. adóhivatal mint bírói letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. — A megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál ugy szintén H.-F. Urikány község elöljáróságánál vagy a bírói kiküldetnélt megtekinthetők. — Az elrendelt árverés a h.-f. urikány 120 számú telekregyzék könyv C. lapján feljegyeztetik.

Hátszeg, 1902 augusztus hó 19-én.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Fehér, kir. albiró.

Gőzcséplőkészletek Malomberendezések

Benzinmotoros cséplők bármely nagyságban olcsón kedvező fizetési feltételek mellett.

Takács Oszkár

gépgyár

Budapest, IX. Köztelek utca 6.

Kitűnően kijavított használt gőzcséplőkészletek rak-táron. Csere üzletek köttetnek.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és

európai nemes gyökéres és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90—100 frt. Mindenki a legkiválóbb bor- és csemegefajlokból, fajisztán, teljes jótállással. Ha a szállítmány a megrendelésnek meg nem felel, ugy az oda és visszaszállítás költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbei szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintetheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Oriás tövisű, igen gyors fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, meg az apró nyulak sem halhatnak át, ugy hogy a bekerített részek teljesen kucsal zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott út-tetési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékoztatót szíves fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy olyan könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanak, városn, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így meg azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték

Kétéves, óriási jövődelmet biztosító vónal fajta, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „Érmelaki Első Szőlőoltvány-Telep, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

2—20.

A Boholti ásványviz,

melyet több egyetemi tanár megvizsgált; gyomor-fájás, vérszegénység ellen, továbbá mint étvágygerjesztő a legjobbnak bizonyult. Borral, melynek színét nem változtatja, igen izetese.

Rendkívüli olcsóságánál és kitűnő hatásánál fogva egyetlen egy család asztaláról se hiányozzék.

5 üvegtől kezdve házhoz is szállítatik.

Megrendelhető: 1/2 l és 2 literes palackokban,

A „DÉVAI TAKARÉKPÉNTÁR“

BOHOLTI GYÓGYFORRÁS KEZELÉSÉNEK

PETROZSENYI FŐRAKTÁRÁBAN

Váradi Vilmosnál.

Pályázati hirdetés.

Lupény községében két rendőri állás üresedésben van. A község előjárósága azzal hirdeti ki a pályázatot, hogy egy-egy rendőr havi fizetése 60 korona, katonaviselt egyének előnyben részesülnek s az állások azonnal elfoglalandók.

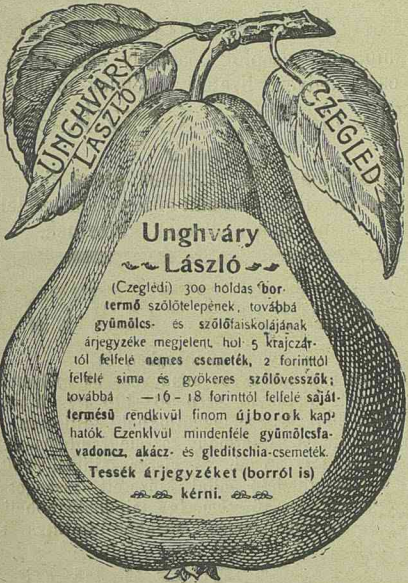
Házeladás.

Petrozsényben a vasut melletti utcában lévő házamat, mely magában foglal 3 szobát, 2 konyhát és több mellék épületet, szabad kézből eladom

Petrozsény, 1902 november 7.

Lukács János.

5—12

Unghváry László
(Czeled) 300 holdas bór-
termő szőlőtelepének, továbbá
gyümölcs- és szőlőiskolájának
árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczár-
tól felfelé nemes cseméték, 2 forinttól
felfelé sima és gyökeres szőlővesszők;
továbbá —16—18 forinttól felfelé saját-
termésű rendkívül finom újborkor kap-
hatók. Ezenkívül mindenféle gyümölcsfa-
vadoncz, akác- és gleditschia-cseméték.
Tessék árjegyzéket (borról is)
kérni.

Billigste Bezugsquelle guter
UHREN mit 3 jähr. schriftlicher
Garantie.

HANNS KONRAD
Uhren- und Goldwaren-Exporthaus
BRÜX Nr. 331 (Böhmen).
Eigene Werkstätten für Uhren Erzeu-
gung und Feinmechanik.
Gute Nickel Rem.-Uhr . . . fl. 3.75
Echte Silber-Rem.-Uhr . . . 5.25
Echte Silberkette . . . 1.20
Nickel-Wecker-Uhr . . . 1.75
Meine Firma ist mit den k. k.
Adler auszeichneth, besitzt gold. und
silb. Ausstellungsmedaillen und tau-
sende Anerkennungs-schreiben.
Illustr. Preiskatalog gratis und franko.

TEMETKEZÉSI-VÁLLALAT PETROZSENY

elvállal mindenféle temetéseket, ravatalokat világítással együtt úgy helyben, mint vidéken is,
és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

A „TEMETKEZÉSI VÁLLALAT“ Petrozsényben
raktáron tart dús választékban érc- és fakoporsókat, továbbá finom nickoporsókat, sarkop-
hagot, mindenféle szemfedeleket, érc-, és mű-
virág koszorúkat, szalagokat, viasz- és szurok-
fáklyákat. Fakoporsók 2 koronától kezdve feljebb,
érckoporsókat gyermekeknek 14 koronától fel-
jebb, nagynak 1 öl nagyságban 20 koronától fel-
jebb 400 koronáig

a „TEMETKEZÉSI-VÁLLALAT“
Petrozsényben

elvállal kápolnák, termek, szobák bevonását
gyászszal, hullák elszállítását és hozatalát, szó-
val minden a temetéshez szükségeltetett kel-
lékekkel.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók
bármilyen módon tett értesítésére — vidékre is —
a lehető legrövidebb idő alatt az intézet meg-
bizottja tiszteletet teendő a rendelmény átvétele
végett és gondoskodik annak gyors és pontos
kiviteléről.

Egy egyszerű temetéshez szükségelt kellékek,
ugymint koporsó, szemfedél, párna, lepedő 16
koronától feljebb.

Gyermekek temetéshez ugyanaz 8 koronától följebb.

Vagyok mély tisztelettel:

Sárosy József.

16—20

Sürgőnyezim: Temetkezési vállalat Petrozsény.

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az
55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerezhető esélyben:
1.000.000 korona.

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
2 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	50000
1 „ „	40000
3 „ „	30000
3 „ „	25000
3 „ „	20000
3 „ „	15000
36 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
437 „ „	2000
803 „ „	1000
1528 „ „	500
140 „ „	300
34450 „ „	200
4850 „ „	150
4850 „ „	130
100 „ „	100
4350 „ „	80
3350 „ „	40
55,000 nyer. és jut.	14.459,000

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.
Kérek részemre
tervezettel együtt küldeni.

Az összeget — korona összegben)
utánvételezni kérem)
postautalvánnyal küldöm.) A nem tetsző törölendő
mellékelem bankjegyekben (bélyegekben.))

Pontos cím.

Kiváló szerencse

Török-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Kilencz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyra-
becsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab.
osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110.000 sorsjegy **55,000**

PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsolattuk ki, tehát az összes sorsjegyek
fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **tizennégy millió 459,000** koronát
egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami fel-
ügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei
a következők:

egy nyolczad (1/8) frt	— 75 vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4) „	1.50 „ 3.— „
egy fel (1/2) „	3.— „ 6.— „
egy egész (1/1) „	6.— „ 12.— „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében
küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk
azonnal de legkésőbb

f. év november hó 20-ig,
mely napon a húzás kezdetét veszi, bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ
Budapest,

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete

Főáruházunk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körút 46/a

Fiókok: 1. Váci-körút 4.

2. Múzeum-körút II.

3. Erzsébet-körút 54.